

ÅRSMELDING FOR 2015

a) Styret i Harstad Historielag har i beretningsperioden bestått av:

Styreverv:	Navn:	Valgperiode:
Leder:	Asbjørg Raanes	2015-2016
Styrerepresentant:	Rigmor Fuhr	2015-2017
«	Frode Bygdnes	2014-2016
«	Gunnar Ag	2014-2016
«	Tore Einar Johansen	2015-2017
Vararepresentant:	Sigurd Stenersen	2015-2016
«	Randi Kleppe	2015-2016
«	Tor Henrik Vollen	2015-2016
Revisor:	Randi Nilsen	2015-2017
«	Ivar Jensen Holter	2015-2017
Valgkomite:	Gunvor Rasmussen	2013-2016
«	Torny Nikolaisen	2015-2017
«	Bjørn Hall Hofsø	2015-2018

Styret konstituerte seg og valgte Frode Bygdnes til nestleder, Gunnar Ag til kasserer og Rigmor Fuhr til sekretær.

Styret engasjerte Bjørn Hall Hofsø som redaktør for «Årbok for Harstad». Årbokredaksjonen har i tillegg til redaktøren bestått av Sigurd Stenersen, Frode Bygdnes, Tore Einar Johansen, Rigmor Fuhr og Torny Nikolaisen. Gunnar Ag har vært annonseansvarlig. Alle har lagt ned et betydelig arbeid i dette prosjektet. Årboka har fått god anmeldelse i media og solgt godt i markedet.

Styrets virksomhet:

Styremøter:

Det har i 2015 vært avholdt 11 ordinære styremøter og flere telefonmøter/uformelle møter etter behov.

Medlemsmøter:

Det ble gjennomført 4 medlemsmøter inklusiv årsmøte, et seminar og høstturen.

12.03.2015: Årsmøtet ble holdt på Trondenes Historiske Senter (THS), med enstemmige valg og støtte for saker som kom opp. Etter årsmøtedelen ga Tore Einar Johansen en fyldig orientering om «Allmenningr» og planene Sør-Troms Museum har for dette prosjektet.

10.04.2015: Medlemsmøte hvor Rune Isaksen fra *Nordnorsk metallsøkerforening* fortalte om foreningens virksomhet i vår region. Han viste fram et stort utvalg av gjenstander som er funnet i området. Det er ting fra middelalder, vikingtid og eldre jernalder. Men han og medhjelperne la stor vekt på at det finnes klare regler for hvor og hvordan det er lov å lete. Og at det meste som blir funnet er metallsrot. Dette er en populær hobby, som stadig vokser i omfang.

Tore Einar Johansen fra THS supplerte med gjeldende lov og regler for metallsøking. Videre om meldeplikt for funn av historiske gjenstander, samt kart over områder som er unntatt fra metallsøk.

08 - 10.05.2015: *Fredsminne på Trondenes Historiske Senter. 70 år siden krigen sluttet.*

Seminaret var et samarbeid mellom Troms Historielag, Harstad Historielag og Trondenes Historiske senter. HHL informerte medlemmene om at dette var HHL's alternative vårtur.

Temaet var Trondenesleiren og Finnmarkkontoret i Harstad i perioden 1945 – 1951.

Foredragsholdere: Andreas Ole Hauglid, historiker, Nina Planting Mølmann og Heidi Stenvold, konservatorer ved Gjenreisningsmuseet i Hammerfest, samt flere samtidsvitner som bodde i «Finnmarkbyen». Seminaret gikk fra fredag til søndag og var et sterkt møte med mennesker som levde deler av sin barndom som flyktninger i 1944 til 1945, videre tiden i «Finnmarkleiren» og glimt fra gjenreisningsperioden i Finnmark. Troms Historielag har søkt om økonomiske midler til å gå videre med samarbeidsprosjektet om gjenreisningsarbeidet. Det er til nå kommet støtte fra Kulturrådet, Troms fylkeskommune og Nordkapp kommune.

29.08.2015: *Høsttur/dagstur til Vesterålen inkl. Nyksund.*

Dagsturens første stopp til Vesterålen var Sortland, til byens nye flotte kulturhus – «Kulturfabrikken». En forsinket åpning av lokalet medførte at mange rakk å fornye garderoben på tilbud i nærbutikken. Men så fikk vi en innføring i fotoapparatets utvikling, samt en flott historisk bildeutstilling v. konservator Åsa Elstad.

Bussturen gikk videre mot Nyksund, som har vært et av områdets mest karakteristiske fiskevær. Frode Bygdes fortalte levende og familiekjært om småbygdene vi passerte, hvor han også har sin oppvekst og etternavn fra. På Myre kom museumsleder Trond Torgwær på bussen. Han fortalte om nærings- og folkeliv videre utover, med vekt på opp- og nedgangstidene, spesielt for fiskeværet Nyksund, som formelt ble avfolket. Men Nyksund har «gjenoppstått» som ettertraktet turiststed og er stadig i videre oppussing og utvikling. Vi fikk svært god middag på en av stedets restauranter. Det var også tid til å se seg rundt før ferden gikk videre til Alsvåg museum. Her fikk vi servert vafler og kaffe, mens Torgwær fortalte om tiden da handelshusene vokste fram som økonomiske, sosiale og politiske maktfaktorer langs kysten i nord, og fram mot nåtiden hvor de er forlatt og ender opp som museum.

Returen til Harstad gikk etter oppsatt tidsplan.

05.10.2015: Medlemsmøte. Tema: *XU – 201. Motstandskampen i Hålogaland 1941-45.*

Forfatter Jan Petter Pettersen fortalte fra sin nye bok om motstandskampen i Hålogaland, hvor et av kapitlene – «Det sprekker i Harstad», vakte spesielt stort engasjement fra tilhørerne. Pettersen har samlet et fyldig materiale som belyser etterretningsarbeidet gjennom XU og var glad for å få utvidet faktakunnskap fra Harstadorrådet.

18.11.2015: *Medlemsmøte/Årbokpresentasjon og «julebord» i gamle dager.*

Julesuppe med drikke til, satte godstemningen mens vi lyttet til Bodil Kulseng sin fine og nostalgiske fortelling om juletradisjoner på Røkenes gård i gamle dager. Lysbildene forsterket opplevelsen.

Redaktør Bjørn Hall Hofsø ga en rask presentasjon av den rykende ferske «Årboka for Harstad 2015». Det var godt oppmøte av HHL-medlemmer, som hentet sin Årbok og sikret seg ekstrabøker til julegaver.

Andre aktiviteter som Harstad Historielag deltar i eller er medlem av:

- Harstad historielag er medlem i Landslaget for historielag – LLH. Forrige år var det stor uro i organisasjonen om bl.a. organisering av landsdelenes representasjon i hovedorganisasjonen, kontingentspørsmål m.m. Det ble holdt et ekstraordinært årsmøte og her ble Elin Myre fra Sørreisa Historielag valgt som leder i LLH.
- Troms Historielag er en aktiv organisasjon og Frode Bygdnes er HHL sin representant i styret. Asbjørg Raanes er i valgkomiteen. Viser til omtale av Fredsminneseminar på THS, som eksempel på tiltak.
- Harstad Historielag står på navnelista til Kulturdepartementet, som årlig inviterer til Kulturkonferanse. Årets tema var «Rett til kulturarv. Europarådets FARO-konvensjon slår fast at kulturarv er en grunnleggende menneskerett. Hvem definerer hvilken del av kulturarven som skal vernes, og hvilken rolle kan og bør kulturvern-organisasjonene ha når kulturarven skal defineres? Dette bør være aktuelle spørsmål, også i Harstad, i en sterk endringstid. Gunnar Ag deltok på konferansen for HHL.
- Harstad Historielag står også på navnelista til Troms Fylkes Kulturforum. De har dette året satt søkelys på «Rom for kultur» Sikkerhet, lyd, utstyr, ideutveksling m.m. De inviterer til regionale samlinger. Asbjørg Raanes har deltatt på et av møtene.
- Fylkeskommunens Kulturavdeling ba bl.a. HHL om informasjon vedr. behov for merking av krigens kulturminner. Sør-Troms Museum v. Ole Furseth svarte på saken fra denne regionen.
- Harstad kommune/Statens vegvesen har hatt en høringsrunde på navnesak til tunneler og konstruksjoner i «Harstadpakken». Pga. ferie oversatt HHL svarsfristen. Men det er viktig å registre at Harstad Historielag blir lagt merke til og invitert med i ulike møte- og høringssammenhenger.
- Invitasjon til Harstad Sparebanks «Gavearrangement» i juni. Gunnar Ag deltok.
- Harstad kommune ved «Den kulturelle spaserstokken», i samarbeid med Rutebilhistorisk forening og Harstad Historielag organiserte byvandring 13.06.2015. Frode Bygdnes, nestleder i HHL stilte opp som guide.
- HHL har rapporteringsplikt til LLH og THL. En ganske omfattende oppgave.
- HHL støttet «Byen Harstads venner» med kr. 4000.- til annonser.
- HHL får en jevn etterspørsel om hjelp til slektsgransking. Vi videreformidler dette til slektsforskningsforeningen, og ikke minst får mange hjelp fra Knut Saue. Tusen Takk!
- Flere styremedlemmer og andre medlemmer gjør en flott jobb med direkte salg av Årboka.

Harstad Historielag står som en solid organisasjon. Styret ønsker å løfte fram den immaterielle kulturarven med perspektiver på kompetanse, det skrevne ord, lokalhistorie og dokumentasjon. Årboka vurderes av styret å framstå som et kvalitetsprodukt og er utvilsomt et viktig bidrag til vår felles hukommelse fra eget nærområde.

Forslag til aktivitetsplan for 2016:

Harstad Historielag har tidligere gitt ut 3 faktahefter: 1. «Byggeskikk i Harstad», v. Asbjørn Eidnes. 2. «Tegninger fra Harstad» av J. Norodd Jørgensen, v. A. Eidnes og S. Stenersen og 3. «Dette finner du også i Harstad» v. Sigurd Stenersen. Sigurd Stenersen har foreslått å samle ca. 20 artikler om samiske forhold i lokalområdet, som er presentert i «Årbok for Harstad» over mange år, og utgi dette i et nytt særhefte. Økonomi: Søke støtte fra Sametinget, Troms fylkeskommune, Sparebanken 1 Nord-Norge. Styret sender forslaget over til det nye styret.

Styret har sett på HHLs turtilbud opp mot kostnadene og turtilbud fra andre organisasjoner, samt det profesjonelle turistmarkedet. Styret ønsker innspill fra medlemmene om det fortsatt er interesse for vår- og høstturer, og om det er aktuelt å planlegge 2-dagersturer.

Årsmøte 2016: Forslag til møteplan og turforslag:

- April: Medlemsmøte: Landsforbundet av motorhistoriske kjøretøyklubber v/Harstad Motorhistoriske Klubb.
- Vårtur: Alt.1: Skjærstad Sildoljefabrikk. Nyoppusset. Eier: Sør-Troms Museum.
Alt. 2: Farstad museum i Tennvassåsen. 150 år med gårdshistorie.
Alt. 3: «Slottet» i Harstadbotn. Historisk utkikk- og varslings-system, med varder og bygdeborg i Toppsundet/Vågsfjorden.
- Høsttur: Kraftstasjonene i Sør-Troms/Ofoten: Gausvik, Grovfjord og Gratangen. Kraft- og industrihistorie, arkitektur med mer.
- Oktober: Medlemsmøte: Svein Lund: Gruveindustrien i Sør-Troms og Vesterålen.
- November: Presentasjon av ny Årbok for Harstad

Medlemsoversikt

Pr. 31.12.2015 hadde Harstad Historielag totalt 125 medlemmer (77 enkelt, 23 par og 2 æresmedlemmer). Netto tilgang på 3 nye medlemmer.

Alle styre- og varamedlemmer står på og gjør en solid innsats for Harstad historielag. Hver enkelt fortjener en stor takk.

Harstad 11.02.2016

Styret for Harstad Historielag

v. leder Asbjørg Raanes